

Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter és Tataru Coriolan királyi helytartó jelenlétében nyitották meg Nagyváradon a tanítók továbbképző tanfolyamát

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap illusztris vendégei voltak városunknak. Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter, valamint Tataru Coriolan szamosztartomány királyi helytartó személyében. A miniszter és a királyi helytartó a tanítók nyári továbbképző tanfolyamának ünnepélyes megnyitására érkezett Nagyváradra.

Délután háromnegyed négykor érkezett meg a pályaudvarra Petre Andrei és kísérete. A minisztert elsőnek Nes Teodor tartományi közoktatásügyi inspektor üdvözölte a tantesztület nevében, meleg szavakkal. Utána Georgescu ezredes, prefektus mondott üdvözlőt, biztosítva a minisztert a város és megye lakóinak meleg szeretetéről. Ezután Chirila Augustin polgármester a város nevében üdvözölte Petre Andrei minisztert és a 2. számú óvodának egyik növendéke.

Petre Andrei megköszönte az üdvözléseket, majd autóba szállt és a megjelent előkeleltetés kíséretében a városházára hajtatott. Itt a tanítók kurzusának résztvevőin kívül a helyi hatóságok vezetői is teljes számban megjelentek.

A bevezető beszédet Bărsănescu, jasi-i egyetemi tanár, a kurzusok vezetője tartotta, aki a kurzusok célját és jellegét ismertette. Utána dr. Popovici Nicolae görögkeleti püspök emelkedett szólásra és miután üdvözölte Nagyvárad magas vendégét, az iskola és az egyház összefüggéséről beszélt; kijelentette, hogy mindenekelőtt jellemeket kell nevelni.

Maior főesperes, Frentiu Valér görög katólikus püspök nevében üdvözölte a minisztert. Nes Teodor főinspektor nagyhatású és nívós beszédben érdekesen világított rá Bihar és Moldova kulturális kapcsolataira.

Georgescu ezredes-prefektus emelkedett szóra szólásra és hosszabb beszédében világított rá a népoktatás nemzeti és hazafias vonatkozásaira. Chirila Augustin polgármester is

mélyenszántó, nagyhatású beszédet mondott. Hangoztatta, hogy Bihar mindig szívén fogja viselni a kultura és a civilizáció gondolatát.

Augustin Popa tartományi országgyűlésparancsnok, volt inspektor, Salajean professzor és Mandra tanító után Bota György, a kulturális egyesületek nevében üdvözölte a minisztert, aki Iasiban osztálytársa volt.

A tartományi kormányzó felszólalása

Általános figyelem középpontjában Tataru Coriolan, tartományi kormányzó emelkedett szó-

Petre Andrei miniszter a gyakorlati oktatás fontosságáról

— Idejövetelemkor tudtam, — kezdte beszédét a miniszter, — hogy itt, a nyugati határszélen olyan légkört találunk, melyben nemzeti életet élnek s tudtam, hogy olyan tájakra jövök, ahol azoknak az utódai élnek, akik feláldozták életüket nemzetükért és hazájukért. Epp ezért nem meglepetés számomra az önk lelkesedése. E tájakon az iskola és az egyház mindig együtt működött és a testvériesülésnek tovább kell tartania. Nagyon helyesen mondta Georgescu prefektus ur, hogy az a kar, amely képes minden támadást visszaverni, csak akkor lesz erős, ha a hit és a lelkesedés vezeti.

— E tanfolyam résztvevőit vihettük volna más városba is, ahol talán nem szenvedtek volna ennyire a forró nyártól, de azért jöttünk ide, hogy e megyék lakóinak megmutassuk, hogy szeretettel fordulunk feljűk, akik az első védelmi vonalon élnek s hogy lássák: nincsenek egyedül, mert mögöttük van az ország, mely kész meghalni, hogy megvédje határait.

Ezután Petre Andrei miniszter az iskola és a népoktatás gyakorlati irányban való reformjáról beszél s kijelenti, hogy az iskolai oktatást állandóan összhangba kell hozni az idő-

lásra. Üdvözölte a minisztert és rámutatott arra, hogy a lelki felkészültségnek és ellenállásnak milyen nagy szerepe van a nemzetek életében és a fizikai harcban. Beszélt a román kultura sajátos szerepéről a román nemzet életében, majd a tanítóság és az oktatás problémáira térve kijelentette, hogy a tartományban elégtelen az iskolák száma s e téren még sok feladat vár megoldásra. — Elhatároztam, — mondotta Tataru Coriolan dr., — hogy az alatt a hat év alatt, mely megbízatásom idejét képezi, elérjem azt, hogy a tartományban egyetlen község sem lesz iskola nélkül. Remélem, hogy a miniszter úr hozzásegít ahhoz, hogy egyetlen iskola sem legyen tanító nélkül.

A továbbiakban arról beszélt a tartományi kormányzó, hogy a tanításnak a román erények kidomborításán kell fáradoznia, mert a népi jelleg megőrzése és az új román típus kialakítása mindenekfelett fontos.

A nagy tapssal fogadott beszéd után került sor Petre Andrei miniszter felszólalására.

követelményeivel. Elmondja, hogy mikor közoktatásügyi államtitkár volt, a falusi elemi iskolák látogatottsága katasztrófális esetben esett s a tanulók alig 30—40 százaléka járt iskolába. Ennek egyrészt a szegénység volt az oka, de nem szabad szem elől téveszteni egy másik, egy lélektani okot: azt ugyanis, hogy a parasztság céltalanul tartották gyermekeiknek az iskolába való küldését.

Az új törvény célja mindenekelőtt az, hogy az elemi iskolai oktatást gyakorlativá tegyék, azaz a tanulók közvetlenebb kapcsolatba kerüljenek az élettel. Az iskoláknak nem szabad elítvölitanioik a tanulókat a földtől, sőt oda kell hatniok, hogy tökéletesebb eszközökkel, felkészültebben folytassák apáik munkáját.

Beszélt a miniszter dániai tapasztalatairól és elmondotta, hogy a dán iskolákban árjelző táblákon állandóan feltüntetik a tanulókkal a tejtermékek árát s bámulatosan összekötik az iskolai oktatást az élettel. A román elemi iskoláknál is ez a cél és minden egyes iskolát külön-külön, a környék szükségleteinek megfelelően kell gyakorlatosítani. Ezért alakították meg a tartományi és megyei iskolatanácsokat.

Végül emelkedett szavakkal szölt a tanítók hivatásáról és idézte Kantot, aki a kötelességteljesítés himnuszát írta meg. Ha mindenki elvégzi a maga kötelességét, akkor a román nemzet haladni fog és a tanítóknak érezniük kell, hogy milyen nagyszerű feladat és kötelesség nyugszik vállalkon.

Az óriási tapssal fogadott beszéd után a miniszter felolvasta azt a táviratot, melyet a továbbképző kurzusok résztvevőinek nevében Öfelsége II. Károly királynak és Armand Calinescu miniszterelnöknek küldenek. Az ünnepség a Királyhírnosz-szal ért véget.

Este Petre Andrei miniszter tiszteletére vacsora volt, majd a miniszter tovább utazott Sziget felé.

Kállay Miklós:

Báthory István

Balanyi György bevezető tanulmányával, térképpel, műmellékletekkel. — Ára fűzve 247 Lei, kötve 342 Lei.

Báthory István életének megoldására csak Kállay Miklós vállalkozhatott, ki Jókaira emlékeztető gazdag aradásu fantáziájával hiánytalanul átéli Báthory gazdag és szövevényes életének minden meglepő, új fordulatát. Olyan történelmi film pereg le előttünk, melynek minden jelenete új értékkel és felismeréssel gazdagítja a mai nemzetek életét.

Dante kiadás.

a Vásártérre, oda, ahol a cirkusz is lenni szokott. Ott megáll. Szemébe csüngő haját hátraszímtja, me-reven ránéz a tömegre, mert utközbén felszedtek vagy száz embert, aztán kivész a zsebéből valamit és egy szót se szól, csak átadja a hozzá legközelebb esőnek. Nyomban megindul a puszogás. Tudják már ők, hogy ki ez. Régóta is várták, hogy jön. Mert az öreg Teréz néni, aki a legöregebb asszony a faluban, mióta észüket tudják, folyton meséli, hogy neki jánykorába megjósolta egy csizós Ujfaluba, hogy gyün majd egy proféta, aki valami olyat hoz a falunak, hogy attól mindenki boldog lesz, gazdag és három pipát szíhat el früstök után. Nohát megjött. Oszk nézd csak, mit mutatog? Az öreg Asztalosnak még a szája is nyitva marad, úgy nézi azt a fényes jószágot, ami most az ő kezébe került. Csak már szólna valamit. Vagy tán azért nem beszél, mert így adja abba az erőt? Mert hiszen igazán nagy ereje lehet, aki ilyen időbe még bekeccset se húz a hideg ellen.

Az idő telik. Az ebéd ideje is rég elmúlt, de az emberek helyett, hogy oszlanának, még többen lesznek és itt-ott majdnem verekedésre kerül a sor, mert mindenki látni akarja azt a csodaszert. A proféta, mert hát biztos az, meg csak áll, oszk úgy néz rájuk, mintha mindannyiukat meg akarná büvölni. Mikula pedig mivel mégis csak ő szölitotta meg először, egész odasomfordált melléje és olyan áhitatos, hívó arccal néz rá, mint aki biztos abban, hogy őt fogja először felkísérni a mennyekbe. Teréz néni is megérkezett nagy lihegve, hóna alatt a nagy jóskönyvvvel, furakszik, az emberek között és fogatlan szájával érthetetlen igéket mormol, mert most már biztosan tudja, hogy elérkezett az ő ideje. A fényes jószág visszakerült az idegenhez. Ezt várta mindenki. Most már csak beszélni fog? Ugy is lett. Kitárta a karját, szemébelőgő haját egy fejrándítással hátravetette, nagyot lélegzett, aztán megszözlalt:

— Emberek! (Halljuk! Halljuk!) Elhoztam

néktek az új esodát. Nem lesz többé idegesség. Nem lesz többé káromkodás. Ne mlesz többé betegség. Figyeltek rám?

Ezt kérdezi sem kellett volna, mert ahányan voltak, mind olyan csendben hallgatták, hogy még kísérdi Gács Kristóf képviselő úr is megirigyelhette volna, pedig úgy-e, ő mégis csak a kerület atyja. Olyan csend volt, hogy messziről idehallatszott a félhármas vonat zakatolása, ahogy a Zúgó-tanya mellett elkatogott. A proféta folytatta:

— Mert tudjátok meg, hogy a mai modern pszichológia megtalálta az emberi idegzet óriási gyógyszerét, megtalálta azt a hallatlan, soha eddig meg nem állapított igazságot, hogy az emberi élet boldogsága csak egytől függ és ez a tökéletes nyugalom. És kérdezem én tőletek, emberek, mivel érthettek el ezt a hatalmas nyugalmat? Mivel szereshettek meg családotoknak a békét, mivel védhettek meg jószágaitokat és tenyérnyi, veritékkel, munkával megszerzett földteket?

Az emberek szemében már fanatikussá gyúlt a láng. Mikula arca pedig vörös volt és igen sajnálta, hogy nem hozta el a kardját, mert úgy érezte, hogy ilyen pillanatban, mikor az ember megtudja a bolog élet titkát, igen csak illő, hogy minden disz rajta legyen. Alázatosan meghajolva oda-fordult a beszélőhöz és míg az egy pillanatnyi szünetet tartott, csendesen, szinte szögyenlősen megjegyezte, hogy csak beszéljen tovább, mert igen szívesen hallgatják.

— Hát emberek! Én most elárulom nektek ezt a nagy titkot és megadom nektek az örömet. Láttátok úgy-e azt a fényes örmet. Láttátok rajta a számot. Mindnyájatoknak a kezében volt. Mindnyájan tapinthatátok és érezhettétek annak megnyugtató simaságát. Hát ez az! Ez az érem és rajta a szám mutatja a kötést, mutatja az egyezséget. Ezt adja nektek a „Földgömb” biztosító társaság. Ezzel bizonyítja, hogy minden bajotokban segíteni fog. És mindezt: havi szöztövenért!

Az Erdélyi Múzeum Egyesület Gyergyószentmiklósi vándorgyűlése

Az Erdélyi Múzeum Egyesület választmánya még a tavalyi irdai vándorgyűlés díszülésén szóval elhangzott és írásbeli meghívásra elhatározta, hogy idei vándorgyűlését augusztus 27, 28, 29-án Gyergyószentmiklóson rendezze meg. A gyergyószentmiklósiak már nagyban készülnek Erdély legrégebbi magyar tudományos intézménye vándorgyűlésének méltó keretét adni. Az előkészítő bizottságban Vákár József örmény szertartású római katolikus plébános pápai kamarás, dr Csiki János orvos alelnök és dr Csiby Andor ügyvéd, nyug. városi tanácsos, titkárral az élen részt vesz Gyergyószentmiklós magyar társadalmának minden vezető tagja, felekezetre és társadalmi állásra való tekintet nélkül. A szűkebbkörű bizottsággal június 22—23-án dr Kántor Lajos E. M. E.-i titkár a helyszínen a vándorgyűlés kivételére vonatkozólag mindenben megbeszélést folytatott a helyi rendező bizottság gondos és lelkes munkájából ítélve, előreláthatólag a vándorgyűlés az eddig megszokott fényes erkölcsű siker jegyében fog lefolyni. Az E. M. E. kiküldöttjei augusztus 26-án érkeznek Gyergyószentmiklóstra báró Jósika János alelnök vezetésével. A rendező bizottság dr Gaál Alajos orvos irányításával műsoros estet rendez a vándorgyűlés tiszteletére.

A díszülni előadást dr Tavaszi Sándor bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztályi elnök tartja „Az ember filozófiai értelmezése” címen, a szokásos közebeden az E. M. E. alapítójáról, gróf Mikó Imréről dr Balogh Ernő természet-tudományi szakosztályi elnök mond sorlegbeszédet. A vándorgyűlés alkalmából az E. M. E. megkoszoruzza Kassay Lajos volt kanonok, csiksomlyói gimnáziumi igazgató, Görög Joachim volt kanonok örmény szertartású római katolikus plébános és dr Fejér Dávid volt orvos sirját. Mindhárom elvülhetetlen érdemeket szereztek Gyergyó vidékének társadalmi felemelésében a intézményeinek felvirágoztatásában. A megkoszorúzókor megemlékező beszédet mondanak dr Csipak Lajos, dr Benke Antal és dr László Dezső.

A vándorgyűlésen a következő előadások lesznek:

I. A Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály előadásai: 1. Bálint Ákos: A székely népdal és egyházi ének fejlődése. 2. Bálint Vilmos: Kartán-kazula. 3. Bányai Edit: A székely női népviselet. 4. Dr Jancsó Elemér: Ady. 5. Kelemen Lajos: Gyergyó műemlékei. 6. Molter Károly: Nyelvünk szépségei. 7. Reischel Artur: Kölcsény. 8. dr Szabó T. Attila: A népiesség jelentősége és hatása a művelődésben. 9. Vákár József: A gyergyószentmiklósi római katolikus és örmény katolikus templomok története. 10. Vámszer Géza: A gyimesi csángók. (Vetített képekkel.)

II. A természettudományi szakosztály előadásai:

11. Dr Balogh Ernő: A Gyilkostó és sorsa. (Vetített képekkel.) 12. Bányai János: Csikszenttamás márványtelepe. (Vetített képekkel.) 13. Dr Gergely Jenő: Századunk fizikai alapjainak. 14. Husz Ödön: A termőtalaj élete. (Vetített képekkel.) 15. Dr Tulogy János: A Békás szoros. (Vetített képekkel.)

III. Az orvostudományi szakosztály előadásai:

16. Dr Csiky János: Adatok a gyergyói nép táplálkozásához. 17. Dr Gaál Alajos: Egy láthatatlan világhatalom (mikroorganizmusok). 18. Dr Kelemen László: Az öregedés problémája. 19. Dr Koleszár László: Az alkati az egyén életében. (Vetített képekkel.) 20. Dr Pataky Jenő: Művészet az orvostudományban. 21. Dr Péterffy Pál: Időjárás és betegségek.

IV. Jog- és társadalomtudományi szakosztály előadásai:

22. Dr Albrecht Dezső: A társadalmi közönség alapjai. 23. P. Lukács Manszvét: Küzdelem az alkoholizmus ellen. 24. Dr Oberding József György: A Siculicidium népe. 25. Perjessy János: A Székelyföld szövetségei. 26. Venczel József: Adatok Csik vármegye gazdaságtörténetéhez.

A vándorgyűlés méltó megrendezése céljából a gyergyószentmiklósi előkészítő bizottság folyó hó 6-án Vákár József plébános elnöklele a társas népi értekezletet tartott, amelyen résztvett a város minden egyesületének vezetője.

Az értekezlet mindenekelőtt megalakította a tisztikart, majd az előkészítő bizottság rendezőbizottsággá alakult át, melynek már is mintegy száz tagja van.

A helyes munkabeosztás céljából egyúttal kilenc albizottságot alakított, mindeniknek élén egy-egy osztályvezetővel.

Az albizottságok közül külön megemlékező a kiállítási albizottság, amely néprajzi, háziipari és egyházművészeti csoportokra oszlik. Kiállítás tárgyát fogják képezni — amennyiben arra megfelelő jelentkező akad — Csik vármegye földjeinek és természeti szépségeinek összes propaganda anyaga és palackozható borvizei, valamint

A NYEREMÉNYEKET a nyerteseknek minden adólevonás nélkül fizetik ki. A MILLIÓ MILLIÓ!

MERCUR
ELÁRUSÍTÓ HELYEI

Helyi cím: **DACIA BANK** Nagyvárad, B-dul Reg. Ferdinand 9

Még ha el is felejtette,

hogy sorsjegyet vásároljon, ne felejtse el postán kétszáz leit küldeni a

MERCUR
elárusító helyeinek amelyek ennek ellenében félre tesznek

EGY SORSJEGYET

a 20. sorsjáték osztályának a húzására, amelynek napja

JULIUS 15.

külön csoportokban bemutatja a hivatásos és műkedvelő fényképészetnek Csik vármegye különféle természeti szépségeiről felvett kiállítási anyagát is: éppen ezért a rendezőbizottság már most felkéri mindazon fürdő és borvíz tulajdonosokat és hivatásos és műkedvelő fényképészeket, kik a kiállításon részt óhajtanak venni, hogy ebbeli szándékukat folyó hó 25-ig a rendezőbizottság központi irodájában Gyergyószentmiklós, Str. Regele Ferdinand No. 18. (Jud. Ciuc) Karácsony Antal ur címére bejelenteni szíveskedjenek, ahol a vándorgyűlésre vonatkozó mindenféle felvilágosítás beszerezhető.

A vándorgyűlés befejezése után (augusztus

20.) megfelelő jelentkezés esetén a rendezőbizottság társas kirándulást tervez a Gyilkostó, Borszék, Egyeskö és Balánbánya vidékére, amelyekre való jelentkezéseket a rendezőbizottság aug. 10-ig kéri.

A Gyilkostóra vonatkozó szakelőadások keretében fogja bemutatni a gyergyószentmiklósi római katolikus Népezenés dalárdája Bálint Ákos helyi zeneszerzőnek erre az alkalomra szerzett „Gyilkostói szonátáját”, mely a Gyilkostó keletkezésének történetét foglalja magában.

Gyergyószentmiklós, 1939. július 6.

Rendezőbizottság.

Börtönélet Angliában

Anglia egyik legnagyobb börtönét újja szervezték. A fegyencek dohányozhatnak, pénzt kereshetnek, kriketozhatnak, újságot olvashatnak és idegen nyelveket is tanulhatnak.

A Maidstone-fegyház egyik elbocsátott lakója érdekesen írja le az ottani viszonyokat és a napirendet. Leírása azt a benyomást kelti, mintha üdülőről volna szó, nem fegyintézetéről. Leopold Harris, hivatására nézve notórius gyújtogató, a lekválőbb színpadi rendezők közé tartozott ebben a fegyházban, de a hőszellemes szerepkörét is közmegelegedéssel töltötte be az általa rendezett darabokban. Ilyen álláshoz nem juthat márról-holnapra a fogoly. Legalább is hat hónapig kell kifogástalanul viselkednie, hogy kedvezményekben részesülhessen. A tipikus fegyházi nap 6 óra 50 perccor kezdődik. Kinyitják a cellák ajtaját és felszolgálják a reggelit. 7 óra 30 perccor a reggeli gyakorlatokhoz sorakoznak a fegyencek s 8 órakor munkahelyeikre mennek. 12-kor egy gongyűlés az étterembe szólítja őket. ahová csak mosakodás után léphetnek be. A hosszú, megterített asztalok mellett körülbelül száz fegyenc foglal helyet. Társalognak, bár néhány év múlva a legtöbben már únják szomszédai meséit. Ebéd után leszedik az asztal, a fegyencek újságot kapnak s 12 óra 40 perctől kezdve meg van engedve a dohányzás. Egy órával később újra megkezdődik a munka, amely 17 óra 30 perccor tart. A fegyencek munkáját megfizetik. Azután fürdés és egy órási pihenés következik, majd a vacsora jön. Vacsora után a fegyencek előadásokat hallgathatnak, nyáron sportolhatnak, végül 19 óra 30—2 óra 45-ig dohányozhatnak, olvashatnak, vagy társasjátékokkal, sakkozással, dominózással stb. üthetik agyon az időt.

Látjuk, a Maidstone-fegyház lakóinak nem megy rosszul, nem hiányzik csak a szabadságuk. S ha a férfifoglyok élete ilyen kellemesen folyik, a nőifoglyok se élhetnek rosszabbul. A napokban a női fegyintézetek reformja is szóba került a képviselőházban. A nőket egy új fegyintézetbe helyezik majd el, amely egy telephez fog hasonlítani. A „bennlakók” kis házakban fognak lakni és főleg kerti munkát fognak végezni. Ők is munkabért kapnak majd. A telepen mozgófényképészház és több hasonló szórakozóhely fogja kellemesebbé tenni a lakók életét. A szórakozást természetesen jó magaviselettel kell megszolgálni. A fegyencek öltözetét is megreformálják, a miniszter úgy véli, hogy a foglyok önértéket ez emelni fogja.

Ezek után a reformok után már csak azt remélhetjük, hogy a fegyházbajutás vágya a bűnözők rétegeiben rohamosan emelkedni fog.

Pályázati hirdetmény

A marosvásárhelyi római katolikus tanítóképző igazgatósága pályázatot hirdet az 1939—40. iskolai évre 6 ingyenes helyre. Pályázhatnak a gimnázium IV. osztályát jó eredménnyel végzett azon növendékek, akik a szükséges korhatárt át nem lépték, testileg jól fejlettek, egészségesek és zenei hallásuk fejlett. Előnyben részesülnek a földműves családból származó fiúk. Kéréseiket legkésőbb 1939. augusztus 25-ig okmányaikkal felszerelve küldjék a tanítóképző igazgatósága címére (Scoală Normală rom. cat. de băieți, Târgu Mureș). Választ kéréseikre csak a felvételi vizsgák letele után kapnak.)

Mi történt a Hargita alatt?

*

Csikszereda. Saját tud. A katolikus nagygyűlés felemelő és lélekformáló hangulata még munkál a szívekben és hatását sokáig fogja éreztetni. De az élet zajlása nem állt meg. Embersorsok omlanak össze az élet küzdelmében, tragédiák játszódnak le és ritka örömek virágoznak a Hargita alatt. Ezekből nyújtunk át olvasóinknak egy esokorravalót.

Halálozás

Csak néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy Balogh Ferenc ny. honvédezedes Csíksomlyón 92 éves korában meghalt. Elhunyt apósa volt Merza János ny. államvasúti főfelügyelőnek, akiről ugyan csak megírtuk, hogy milyen tragikus baleset áldozata lett. A 72 éves főfelügyelő egy száraz ágat akart levágni a fáról, leesett és olyan súlyos kar- és bordatörést, valamint belső zúzódásokat szenvedett, hogy sérüléseibe, apósa halála után néhány napra meghalt. Merza főfelügyelő sokáig volt a csikszeredai állomás főnöke, ahonnan Marosvásárhelyre helyezték át és innen is vonult nyugdíjba. Példaképe volt az igazi magyar úrnak, vallásosságánál, fajszeretetének csak szerénysége volt nagyobb. Mindenki szerette és becsülte és halála mély részvétet váltott ki az egész megyében. Temetésén Gaál Tamás esperes-plébános mondott megható búcsúszót.

György Ignác ny. telekkönyvvezető, életének 67. boldog házasságának 42. évében, férfias türelemmel és megnyugvással viselt három évig tartó súlyos szenvedés után Csikszeredában meghalt. Kötelességét mindenkor hűséggel és a legnagyobb becsülettel teljesítette hivatalában, családjában és a társadalomban nagyra becsülték. Halálát özvegye, Eröss Juliánna, özv. Dávid Elekny. járásbíró-sági irodatiszt neje, Eröss Károly és Eröss Karolina sógornői és sógora, valamint testvérei György Gábor kásonalitzai plébános, dr. György Lajos egyetemi magántanár, Csizsár Károlyné ny. számvevő-ségi főnök neje, György Ferenc és Miklós Ferencné testvérei gyászolják.

A csiki igazságszolgáltatás hírei

Még 1931-ben történt, hogy Both Ágoston és társai bünvádi feljelentést tettek a csikkarcfalvi székely közbirtokosság igazgatósága ellen és azzal vádolták az igazgatóság tagjait, hogy mintegy ötvenmillió lejtel károsították meg a községet. Erre költséges és hosszadalmas vizsgálat indult, mely azal végződött, hogy az igazgatóságot leváltották és helyükbe kinevezték a feljelentő Both Ágostont és társait, akik most már lehetőséget kaptak arra, hogy az elmenesztett igazgatósági tagok ellen, közgyűlés által nem engedélyezett súlyos költségekkel további vádpontokat kovácsoljanak a vizsgálat folytatásával. A perköltségek, szakértői díjak és ki szállási kiadások súlyosan megterheltek a közbirtokossági vagyont. A marosvásárhelyi ítélőtábla igazságot szolgáltatott a megvádolt és emozdított igazgatósági tagoknak és megállapította, hogy semmiféle szabálytalanságot nem követtek el. Both Ágoston és társai ebbe nem nyugodtak bele: közvetlen beadványban fordultak a törvényszékhez újabb vádpontokkal. Az ügyet minden évben tárgyalásra tűzik, de 9 év óta elhalasztják a magánvád bizonyítás kiegészítési indítványaira. Így történt ez a napokban is, amikor dr. Kolombán József ítéletet sürgetett a törvényszéknél. Az áldatlan ügyben újabb tárgyalás október 16-án lesz.

Finta György kolozsvári illetőségű országosan ismert vásári hamiskártyást tettenérte a csikkarcfalvi csendőrség, amint az egyik kirakóvásár közönségét kitanult kártyafogásokkal csalta és károsította. A törvényszék Fintát egyévi elzárással és kétezer lei pénzbüntetéssel sújtotta.

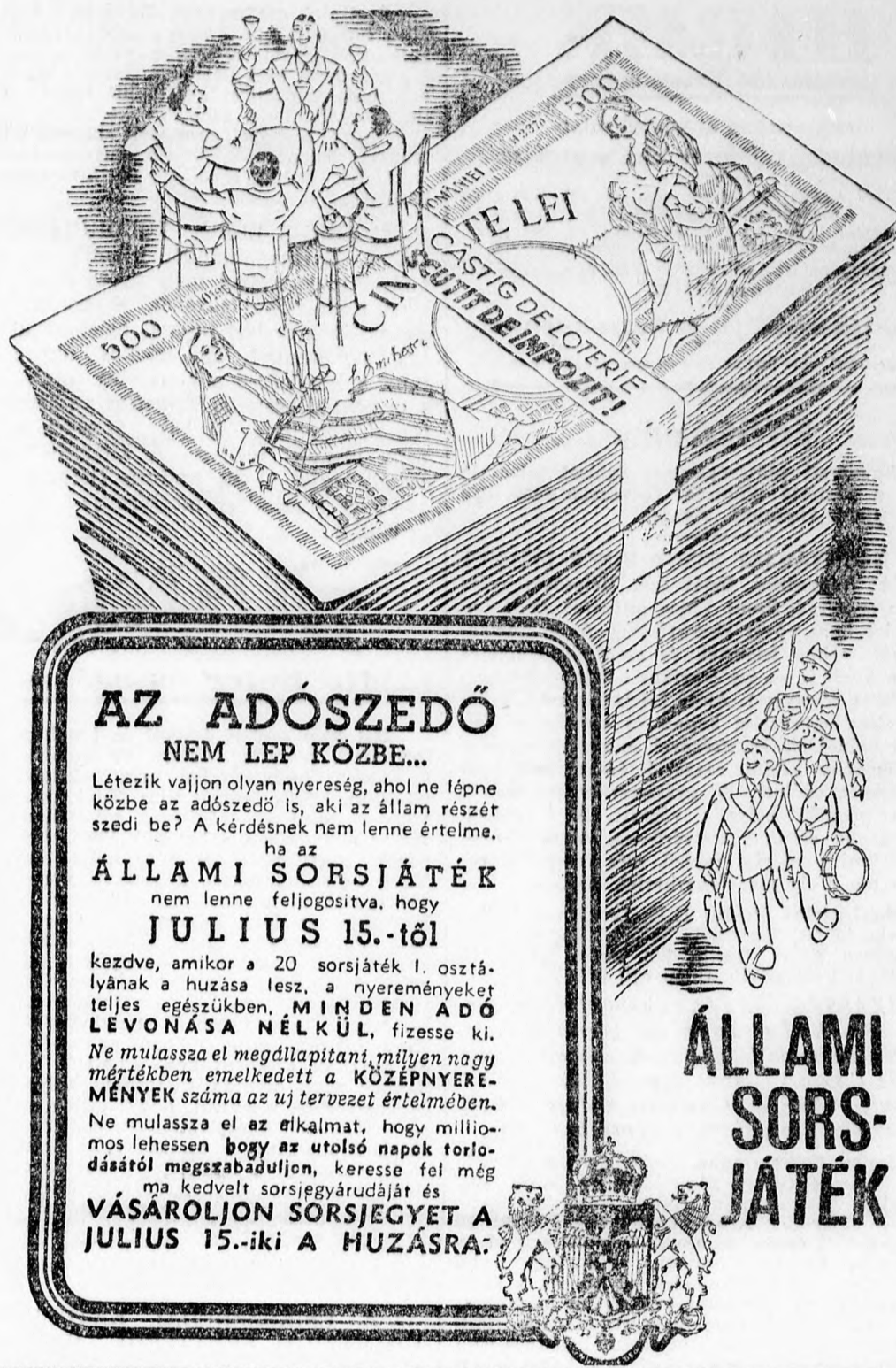
Balesetek, szerencsétlenségek

Magary István csikszenttamási 33 éves gaz-

Zsákok, cséplőponyvák, locsolótömlők,
hevederek, kötélárúk, zsinegek, kárpitos kellékek, lópokrócok és kocsi-
takarók legolcsóbb bevásárlási forrása

JUTEX Oradea, Piața Mihai Viteazul.

Telefon: 17-23

AZ ADÓSZEDŐ NEM LEP KÖZBE...

Létezik vajjon olyan nyereség, ahol ne lépne közbe az adószedő is, aki az állam részét szedi be? A kérdésnek nem lenne értelme, ha az

ÁLLAMI SORSJÁTÉK
nem lenne feljogosítva, hogy

JULIUS 15.-TŐL

kezdve, amikor a 20 sorsjáték I. osztályának a húzása lesz, a nyereseményeket teljes egészükben, **MINDEN ADÓ LEVONÁSA NÉLKÜL**, fizesse ki.

Ne mulassza el megállapítani, milyen nagy mértékben emelkedett a KÖZÉPNYEREMÉNYEK száma az új tervezet értelmében.

Ne mulassza el az alkalmat, hogy milliomos lehessen **hogy az utolsó napok torlódásától megszabaduljon**, keresse fel még ma kedvelt sorsjegyarudáját és

VÁSÁROLJON SORSJEGYET A JULIUS 15.-IKI A HUZÁSRA!

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

dálkodó fával megrakott szekérével igyekezett haza az erdőről. A szekéren elszundikált és a lejtős úton a lovak közé esett. Olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy azokba belehalt. Késő este találták meg a holttestét az úton.

Tekse Zakar csikszentgyörgyi 64 éves gazdálkodó egyik esős napon borvizért ment a község határában lévő kenes kigőzölgésű borvízforráshoz. Amint korszóját megakarta meríteni, a kenes kigőzölgéstől megsédült és fejével a forrásba esett. Megfulladt. A tekintélyes gazdálkodó tragikus halála mély részvétet keltett a községben.

Vaszi Istvánné született Antal Ágnes csikkarcfalvi 35 éves asszony évek súlyos, gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, ami búskomorra tette. Egyik beszámíthatatlan pillanatában a gazdasági épület gerendájára felakasztotta magát.

Az Oltnak is megvan az első szabadfürdői áldozata Lajos Pál 37 éves fuvaros-gazdálkodó szeméjében. Lajos a rekkenő nyári hőség elől többdel magával fürödni ment az Oltra. Egyszer arra lett figyelmes Lajos, hogy sógornője segítségért sikolt. Sikerkült is kimentenie az aszonyt a partra, azonban a megfeszített életmentési munkálatok anynyira kimerítették a fiatal férfit, hogy elmerült a vízben és megfulladt. Holttestét csak később ta-

lálták meg. A szerencsétlen gazdálkodó után özvegye és öt gyermek maradt.

Pakocs Károly kanonok, a Pázmány Társaság elnöke vezeti az ideai papi lelkigyakorlatokat

A minden évben szokásos papi lelkigyakorlatokat az idén is megtartják Csikszeredában, a katolikus főgimnáziumban. Vezetője Pakocs Károly kanonok, a közismert, kiváló papköltő, a Pázmány Társaság elnöke. A főgimnázium kápolnájában július hó 11-én kezdődnek a szentbeszédok és három napon át tartanak. A házigazdai tisztet ezúttal is dr. Csipak Lajos kanonok, szeminariumi régens tölti be, aki a nagygyűléssel kapcsolatosan is igen jelentős anyagi áldozatot hozott.

A jogtudományok doktorává avatták Venczel Józsefet

Venczel Józsefet, az EMGE csikszeredai származású tisztviselőjét, a kitűnő ifjúsági vezetőt és író-t a napokban a jogtudományok doktorává avatták. Csikszereda város ebből az alkalomból szeretettel küldi jókívánságait.

Albert István

Szolgáltatásos gyógyszertárak Nagyváradon:

Kedden a következő nagyváradai gyógyszertárak tartanak szolgálatot:
Madonna, Str. Sztaroveszky No. 1. (Dr. Medvigy). Telefon 30-20.
Fehér Kereszt, Boulevardul Regele Ferdinand No. 2. (Pacala.)
Cleopatra, Str. Avram Jancu 2. telefon 15-15.
Szent Ferenc, Str. Cuza Voda No. 24. Telefon 17-47. (Csanda.)
Szent László, Piața Bisericei No. 1. Velence, Templomtér. (Hegedűs.)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, H. Károly király-út 5. sz.

ELFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, fél évre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lel.

Külföldön: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postafelraképkénti csekkszámlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr. Sulyok István.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Hűvösebb idő, több helyen újabb záporos, zivatar.

A NAGYVÁRADI SZENT VINCE INTÉZET GYÁSZA. Nagyvárad. Saját tud. Mélységes gyász érte a nagyvárad Szent Vince intézetet Andó Luciánna irgalmas nővér elvesztésével. Andó Luciánna nővért sokan ismerték és szerették szerzetes társnőin kívül is és így tragikus halála széles körben kelthet részvétet. Andó Luciánna kétheti betegség után agyvérzést kapott és szombaton délután, a haldoklók szentségével megerősítve, meghalt. Temetése hétfőn reggel 9 órakor volt igen nagy részvét mellett. A gyászszertartást Molnár Kálmán püspöki helynök végezte. A temetésen megjelent az elhunyt testvéröccse, Andó Ferenc szentmártoni gazdasági intéző, míg vesprémi rokonai a temetésig nem érkezettek meg.

Zürichi zárlat. Párizs 11.75, London 20.76 f.él, Newyork 44.50, Brüsszel 75.35, Milánó 23.34, Amsterdam 235.40, Berlin 178, Prága 15.12 fél, Varsó 83.50, Belgrád 10, Bucaresti 325.

HÁZASSÁG. Székely Gabriella urvédnyit, Székely Lajos ny. jegyző és neje, Bartha Juliánna leányt, a napokban vezette el a Csédes János ügyvéd, dr. Csédes Andrásné, néhai dr. Csédes András városi tisztifőügyész özvegyének rokonszenves fia.

Elsőmise Csikszerezán. Saját tud. Buszek László, Buszek Gyula főgimnáziumi tanár fia, aki egyike volt azoknak, akiket — amint jelentettük — Márton Áron püspök Szent Péter és Pál napján tizenegy társával ezentelt pappá a csiksomlyói kegytemplomban, vasárnap, a hó 16-án tartja első szentmiséjét ugyancsak a somlyói hétszázéves kegytemplomban. A manuduktori tisztet Biró Ferenc főesperes-plébános tölti be. A megható és ősi szertartásokkal kedves egyházi ünnepség szónoka dr. Csipak Lajos kánonok, szeminariumi régens lesz, akinek tanítványa volt az elsőmise. Az első szentmiseáldozat bemutatási ünnepség fényét nagyban fogja emelni a zenés-mise, amelyet a Stadler József brassói karmester, egyházi ének- és zenekarvezető közreműködésén kívül a Csikszerezai Dal- és Zeneegylet legjobb tagjai mutatnak be.

KISKORUAK CSAK A SZÜLŐK ADÓTARTOZÁSÁNAK RENDEZÉSE ESETÉN KAPHATNAK UTLEVELET. Szatmár. Saját tud. A megyeháza utlévelosztálya hivatalos közleményben hozta az érdekeltek tudomására, hogy kiskorúak csak abban az esetben kaphatnak utleveget, ha szülei adótartozása rendezve van. Eddig ugyanis csak a kérvényező igazolta adózási helyzetét. A feleség a férj adóbizonyítványát köteles az utlévelosztályon bemutatni.

Ujból megváltoztatták a szatmári-szigeti menetrendet. Szatmár. Saját tud. Jelentettük, hogy a vasút vezérigazgatósága a szatmári-szigeti országút átépítési munkálatai miatt a társaságkocsiforgalmat Szinerváralja és Sziget között honyolítja le. Szinerváraljára, illetve Szinerváraljától Szatmárig, vasúton szállítják az utasokat. Ennek az útvonalnak a menetrendjét július 1-én léptették életbe, hétfőre virradóra azonban a járatok idejét megváltoztatták. Eszerint Szinerváraljáról 7.54, 16.12 és 19.54 órakor indul a gépköcsi és 10.52, 19.10, illetve 22.52 perckor érkezik meg Szigetre. Máramaroszigetről 7.55, 14.10 és 23.20 órakor van az indulás.

Detta bántási község megköszöni a vándor mozgó előadásait. Detta bántási község bírája a jegyzője a következő táviratot küldte Titeanu propagandaügyi alminiszternek: Detta temesmegyei község népét mélyen meghatották a f. é. július 6-án itt bemutatott nemzeti tárgyú filmek. Kérjük az alminiszter urat, fogadjon ezért őszinte megelégedésünk kifejezését.

Érettségi eredmények Déváról. Saját tud. Most fejeződtek be Dévában a szóbeli érettségi vizsgálatok. Itt érettségiztek a brádi, a petrozsényi, a szászvárosi és a két dévai intézet tanulóit. Írásbeli érettségire jelentkezett 107 jelölt, az írásbelin megbukott 16, szóbelire került 91 növendék, akik közül a szóbeli érettségit sikerrel tette le 80, tehát a jelentkezők nyolcvannyolcszázaléka. Az intézetek külön eredményeit hivatalosan nem közölték.

AMBRUS ELEK FÖLDBIRTOKOS HALÁLA. Gyergyóalfaluból jelentik: A gyergyóalfalui magyarságot mély gyász érte. Ambrus Elek földbirtokos életének 56. boldog házasságának 36-ik évében hosszas betegség után meghalt. Az elhunyt földbirtokos úgy a családi, mint a közeletben a kötelesség mintaképe volt s mindenki szerette. Temetése vasárnap volt a római katolikus egyház szertartása szerint, nagy részvét mellett. A kiterjedt Ambrus-család tagjai között Ambrus Gergely, lapunk gyergyószentmiklósi megbízottja is édesapját gyászolja.

DIANA-t

áldja beteg és egészséges

Mit nem szabad festeni és fényképezni? Kolozsvárról jelentik: Tataru dr. királyi helytartó a katonai hatóságokkal egyetértésben értesítést adott ki, amely szerint tilos fényképezni, festeni, vagy rajzolni az erődítések zónájában, 30 kilométer mélységben a határzónában, városok, községek, partifürdők és gyógyhelyek kivételével. Tilos az állomásokon, a vasúti vonalakon, az országutakon, mindazokon a tengeri és légi kikötőkben, amelyek katonai felügyelet alatt állnak, hadiszergyártó üzemekben és mindazokban a polgári üzemekben is, amelyek a hadsereg részére dolgoznak, valamint mindazokban az üzemekben és raktárakban, amelyek a hadsereghez tartoznak. Tilos továbbá fényképezni, festeni vagy rajzolni mindazokban az intézményekben és azoknak a környékén, amelyek katonai felügyelet alatt állnak és látható helyen ki van függesztve az a felirat, hogy: „tilos a fényképezés”. Tilos fényképfelvételeket, vagy fényképporozatokat készíteni a hadiszergyártó üzemek belsejéről, valamint a nemzet védelmét szolgáló üzemek belsejéről. A petróleumtermelő telepekről csak az illető vállalat igazgatójának engedélyével szabad fényképfelvételeket készíteni. Szigorúan tilos a menetelő, gyakorlatozó, vagy pihenő katonai egységekről felvételeket, vagy filmeket készíteni.

A CSIKSZEREDAI KATOLIKUS FŐGIMNÁZIUM ÉRETTSÉGI VIZSGAEREDMÉNYEI. Saját tud. Amint jelentettük, a főgimnázium nyolc osztályt végzett tanulóiból Székelyudvarhelyen tartott érettségi vizsgára Papp János főgimnáziumi igazgató vezetése alatt 22-en jelentkeztek: tizenkilenc új és három régi jelölt. A régiek közül átment Csizsér Pál. Az újak közül sikerrel vizsgázott tizenkettő. Az új érettek a következők: Bereczk Lajos, Csédes Bálint, Farkas Gy. Ferenc, Ferencz Ernő, Hadnagy Lajos, Kamenyiczky Árpád, Pál Dénes, Papp János, Részegh Félix, Salamon István, Szabó Zoltán és Szöcs Imre.

Megszökött a zilahi fogházból egy veszedelmes tolvaj cigánylegény. Nagyvárad. Saját tud. A zilahi fogház igazgatósága átiratban hívta fel a nagyváradói csendőrség figyelmét arra, hogy Koncsáni János — a „Gucu” néven ismert veszedelmes nagyváradói tolvaj cigánylegény megszökött a zilahi fogházból és valószínűleg Nagyvárad felé vette útját. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

SULYOS GÉPKOCSISZERENCSETLENSÉG AMSTETTEN MELLETT. Bécsből jelentik: Amstetten közelében súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt. Két gépkocsi összeütközött és öt ember életét veszítette, négy súlyos sebesülést szenvedett.

Az iparkamaránál kell igazoltatni a kereskedelmi ügynökök minőségét. Kolozsvár. Saját tud. Több erdélyi iparkamara területén az ellenőrző hatóságok, így falvakon a csendőrség kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel oly esetekben, mikor megállapítják, hogy valamelyik kereskedelmi utazó minőségét igazoló okmányán nem szerepel rajta az illetékes kamara láttaozása. Ezeknek a kihágási jegyzőkönyveknek alapján a kamarák a bíróságok előtt indítanak eljárást az utazók ellen. Az elmúlt napokban a kolozsvári törvényszéken került letárgyalásra több utazónak hasonló ügye.

AZ ÜZLETI KÖNYVEKET AZ ÜZLETBEN KELL TARTANI. A nagyvárad pénzügyigazgatóság repülőbélyeg, bélyeg és az összes üzleti adókat ellenőrző osztálya felhívja a nagyvárad kereskedőket, hogy a közeli napokban megkezdik az üzleti könyvek hivatali ellenőrzését. Miután igen sok kereskedő nem az üzletben, hanem lakásán végezteti a könyvelést, a pénzügyigazgatóság minden érdekelteket figyelmeztet, hogy a könyveket tartsa állandóan az üzletben, kontrollal megbízott tisztviselők munkájának zavartalanítása érdekében, különben bírságot is jegyzőkönyvet vesznek fel a pénzügyi közegek. Itt említjük meg, hogy rövidesen megkezdik az összes hárleti szerződések felülvizsgálását is. Ezeknek a szerződéseknek is állandóan kéznél kell lenni.

Tífuszjárvány Déván. Saját tud. A tavalyi nagy tífuszjárvány után ismét több tífuszos megbetegedés történt Déván és környékén. Déváról három, a vidékről két beteget ápolnak a dévai kórházban. A hatóságok megtették a szükséges óvintézkedéseket. A kórház belgyógyászati osztályán mindennap délelőtt 11—12 között ingyenes tífuszellenes oltásokat adnak.

KINEVEZTEK NAGYBÁNYA POLGÁRMESTERT. Szatmár. Saját tud. A Goga-kormány bukása óta Nagybánya város ügyének élén Nitescu ezredes állott, aki azonban csak átmenetileg vállalta a polgármesteri teendőket ellátását. Az új közigazgatási törvény értelmében ez év elején Gárdonyi Nagy László személyében a bányaváros magyar alpolgármestert kapott, a polgármester kinevezése elé azonban különböző akadályok toronyosultak. Így a város üdülőhely jellegét visszavonták, mivel azonban az intézkedés visszavonása érdekében mozgalmat indítottak, a végleges határozat meghozataláig a polgármester kinevezésétől el kell tekinteni. Az üdülőváros vezetőit ugyanis a belügyminiszter nevezi ki, míg a vidéki városoké a prefektus. Az illetékes tényezők üdülőváros jellegét nem voltak hajlandók visszaadni. Ezért Coman Simion ezredes-prefektus megkezdte a tárgyalásokat az új polgármester kinevezésére vonatkozólag. Választása dr. Raicoli-Filip Sándor volt képviselő, az állampárt igazgatótanács tagjára esett, akinek kinevezését most a királyi helytartóság is jóvá hagyta. Az új polgármester beiktatása július 15-én fog végbemenni.

A dévai szabócéh vezetői a munkaügyi felügyelő előtt. Déva. Saját tud. A nemrégiben megalakult dévai szabócéh vezetői: Chinda Miklós elnök, Dubovszky Pál alelnök és Kozák Lajos titkár, a napokban megjelentek Sásu F. Gheorghie munkügyi felügyelő előtt és bejelentették a szabócéh dévai osztályának megalakulását, egyúttal kérték a felügyelő támogatását a céh megszervezésére. Sásu felügyelő a küldöttséget szívesen fogadta, rámutatott a céh nagy jelentőségére, kiemelve, hogy a szabócéh az első a céhosztályok között, amelyek vele, mint az első hatósági fórummal a kapcsolatot felvette. A küldöttségnek arra a kérésére, amelyben a régi ipartestületi nagyteremnek a használatát tértek kijelentette, hogy adjanak be eziránt kérvényt a fő a maga részéről pártolólag fogja a munkaügyi miniszterhez felterjeszteni.

FELMENTETT A KATONAI TÖRVÉNYSZÉK EGY IZGATÁSSAL VADOLT MEZŐFÉNYI GAZDÁT. Nagyvárad. Saját tud. A kolozsvári katonai törvényszék a napokban tárgyalta Hochdorfer János mezőfényfi gazda ügyét. A gazda ellen izgatás címén indították eljárást, mert a község csendőrmestere lakásukban Ferenc József és Vilmos császár képét találta fölakasztva. Hochdorfer ügyvédje útján azzal védekezett, hogy a képeket még felesége vette a világháború alatt. Nem is tartották feltűnő helyen, mert a kamarában voltak fölakasztva, itt bukkant rá a csendőrmester is. A katonai törvényszék rövid tárgyalás után úgy találta, hogy nem áll fenn az izgatás vádjára, ezért a mezőfényfi gazdát jogerősen fölmentette.

A déva-telepi új „Szent Antal” templom járára, a templomépítő-bizottság megbízásából Szabó Dömjén dévai ferences atya egy imakönyvet adott ki. — Az imakönyv

„ÉGI LÁNG”

cimmal jelent meg. 629 oldal. Ára: 150 lel. Mivel ezen imakönyv tisztja jövedelme az emlitett templom javát szolgálja, Istennek dicsőségét hirdeti és páduaj Szent Antal tisztelésének állít emléket az, ki minél hamarabb beszerzi. — Kapható lapunk kiadóhivatalánál is.

Ismerőse házhelyét ötszáz leiert adta el a ravasz szélhámos. Szatmár. Saját tud. A szatmári törvényszék vizsgálóbírósa szombaton vádiratot adott ki Osanu Gábor kőműves ellen, aki körmönfont ravaszággal ötszáz leiert adta el ismerőse házhelyét. Osanu ugyanis azt hallotta, hogy özv. Bob Györgyné nevű ismerőse, akinek a házához gyakran ellátogatott, az államtól ingyen házhelyet kapott. Később megismerkedett egy Bob György nevű emberrel, akinek neve furfangos terveket ébresztett benne. Bebeszélte Bobnak, hogy az állam ingyen telket utalt ki a számára, amelyet ő hajlandó megvenni. Ötszáz leit ígért a földért, de Bob az összeget keveselte. Osanu erre méltatlankodva azt válaszolta, hogy köszönje meg ezt is, mert ha ő nincs, Bob sem pénzt sem földet nem kapott volna. Az érv hatott, mert Bob aláírta az adásvételi szerződést, amelyet Osanu úgy hamisított meg, hogy a Bob neve elé odatette az „özvegy” szót. A földet ezután 15 ezer leiert Lukács Jenőnek adta el. A csalás csak akkor derült ki, amikor özv. Bob Györgyné szintén el akarta adni a földet. Osanu ellen okirathamisítás címén emeltek vádat. Súlyos büntetés vár rá.

Megölte az após a vele ellenséges viszonyba került vejét. Csikszereida. Saját tud. Both István csikjenőfalvi jómódu birtokos leányát megkérte Szopos Dénes ugyancsak jómódu, jócskábból való 28 éves gazdálkodó. Szopos új házasságában sem hagyott fel mulatozásával és erőszakos, házsártos viselkedésével sok kellemetlenséget okozott a családnak. Both István többször figyelmeztette vejét, térjen jó útra, becsülje meg magát és családját, mert ha nem, kénytelen minden érintkezést megszakítani vele. Miután a jó szó nem használt, Bothék ténylegesen szakítottak vejjükkel és huzamosabb ideig kerültek egymást. A napokban aztán Both. Szopos újabb házasságában annyira feldühödött, hogy felkereste vejét lakásában és rövid szóváltás után zsebkésével annyira összeszurkálta, hogy életveszélyes állapotban kórházba kellett szállítani. Az azonnali műtét sem tudta megmenteni Szopost, aki 48 órai kómában meghalt. Both Istvánt letartóztatták és halálát okozó súlyos testi sértés miatt indítottak eljárást ellene. A fidesi közvélemény szerint Szopos valószínűleg kihívta apósa ellenszenvét és végzetes tettét.

A BÉRLŐKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE. A városi adó és illetékek kivételére az idén különös gondot kell fordítani, mert az épületek bérértékét 5 évre állapítják meg. Eppen azért ajánljuk, hogy mindenki lehetőleg már a kivételi tárgyaláson jelenjen meg. Akár megjelent azonban, akár nem, a városnak minden kivételről, kivételi jegyzőkönyvet kell kézbesítenie és a felelősséget a jegyzőkönyv vételétől számított 20 napon belül adandó be. Meggyőződésünk szerint a lakbér utáni 2-5-os illeték arra, aki bármilyen más címen fizet illetéket, nem kötelező. Reméljük, hogy a belügyminiszter úr rövid időn belül ilyen értelmű magyarázatot fog kiadni. Ugyancsak jogtalanok tartjuk a butorozott szobák utáni illetéket is, ha annak kiadása nem üzletszerűleg történik. Eppen ezért ajánljuk minden esetben a felelősség beadását. Tagjaink részére a felelősséget ingyen készítjük el és arra csak 2 lei repülőhelyre ragasztandó. Minden felvilágosítást díjmentesen adunk. A nagyváradi Bérők Szövetsége, Rimanóczy utca 12.

A Körösbe vetette magát a Holban-utcai vashidról egy váradi bádógos. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap este 9 óra tájban öngyilkossági szándékból a Körösbe vetette magát Dvorcsik Gyula 34 éves nagyváradi bádógos. Dvorcsik, a Holban-utcai vashidról ugrott bele a Körösbe és a fején sérült meg rendkívül súlyosan. Az öngyilkosságnak többen voltak szemtanúi és segítségére siettek a bádógosnak, akit a mentők be szállítottak a Biharmegyei kórházba. Dvorcsik Gyulát eddig még nem sikerült kihallgatni és így nem lehetett megállapítani azt sem, hogy miért szánta el magát erre a megdöbbenetlén lépésre.

CSISZÁR BÉLA ELŐADÁSA A RÁDIÓBAN. Érdekes előadást hallgathatnak a rádiók szombat, július 15-én, amikor a budapesti rádió Csiszár Bélának, lapunk kiváló munkatársának „A tengely és az angol bekerítés” című előadását fogja közvetíteni, 18.10 órakor. Csiszár Béla rádióelőadását bizonyára mindenki nagy érdeklődéssel fogja hallgatni.

Temetések. Tiszteendő kedves nővér Luciánna Andó Erzsébet, 50 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délelőtt 9 órakor volt a Szent Vince-zárda kápolnájából. (Erdélyi „Concordia”).

German Vasílené szül. Teoran Juliána P. T. T. alkalmazott felesége, meghalt 25 éves korában. Temetése az Ősi-telepen lévő lakásából a Rulikovszky-temetőbe volt f. hó 10-én. — Purge Mihály gyapjúj földműves 78 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 10-én volt a község temetőjébe. (Caritas.)

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

SPORT

A Rapid FC nyerte a Román Kupát

Rapid—Sportul Studentesc 2:0 (1:0)

Bucuresti. 8 ezer néző, bíró Piky Kroner. Nagy érdeklődés előzte meg a Román Kupa döntőjét, ahova a Rapid a Venus felett, a diákesapat pedig az AMTE és a TMAC felett aratott győzelmei folytán került.

A Rapid együttese folytatta kupa-győzelmi sorozatát és harmadszor ragadta magához a díszes trofeát. A Rapid ezzel beigazolta, hogy tipikus kupacsapat. A mezőny legjobb embere Barátki volt. Ő lőtte mindkét gólt. Az egyiket a 30. percben, a másodikat szünet után, a 18. percben.

A TMAC bejutott az A) ligába

Harmadik mérkőzést játszik az Unirea-Tricolor és a Gloria

Vasárnap bonyolították le a B) liga bajnokainak az A) ligába való jutásáért folytatott selejtező mérkőzések első fordulóját. Az elmúlt vasárnap a TMAC 4:1-re verte a Murest, míg az Unirea Tricolor és galai Gloria döntetlenül végzett. Most Marosvásárhelyen a Mures legyőzte a TMAC-ot, de jobb gólarányával a temesvári együttes került be az A) ligába. Galajon az Unirea ismét döntetlenül mérkőzött a Gloriával és így csak harmadik mérkőzés dönt, amelyet semleges pályán játszanak le: Canstanján, vagy Ploestiben.

Marosvásárhely: Mures—TMAC 1:0 (0:0). Fel-tünően gyengén játszott a hazai együttes, míg a temesváriak védekezésére rendezkedtek be. A mérkőzés egyetlen gólját, szünet után a 40-ik percben Inceze lőtte: Vezetete: Ceareanu.

Galai: Gloria—Unirea Tricolor 0:0. 3000 néző, bíró dr. Morar Teofil. Az Unirea mindvégig védekezett. Creteanu kapus volt a nap hőse, egymásután tette ártalmatlanná a Gloria csatárok lövését.

Mindkét magyar nagycsapat vereséget szenvedett vasárnap

A Középeurópai Kupáért folyó küzdelemben vasárnap került szembe egymással az Újpest és a Beogradsky, valamint a Ferencváros és a Bologna. Mindkét magyar csapat kétféle vereséget szenvedett, úgyhogy a budapesti mérkőzésekre — ha be akarnak jutni a pesti csapatok — alaposan föl kell készülniök. Alább adjuk a két nagy mérkőzésről szóló beszámolót.

Beogradsky—Újpest 4:2 (2:1).

Belgrádból jelentik: Tízezer néző előtt játszották le óriási hőségben a nagy mérkőzést. A Beogradsky jobban bírta a forróságot és az első félidőben már megszerzett előnyét a mérkőzés végéig meg tudta tartani. Ezzel szemben az Újpest csak az első félidőben mutatkozott egyenlő ellenfélnek. A második félidőben már védelmi játékra szorítottak.

Bologna—Ferencváros 3:1 (1:0).

Bolognából jelentik: A másik magyar nagycsapat is vereséget szenvedett. Ez a mérkőzés is

rekkenő hőségben folyt le és a Bologna ragyogó játékaival szemben, hiábavaló volt a ferencvárosiak minden küzdelme. Érdekes, hogy az olasz rádiók olyan jelentéseket adtak, hogy a mérkőzés eredménye nem 3:1, hanem 4:1 volt. Ez a jelentés azonban téves volt, mert az olaszok negyedik gólját szabálytalanság miatt a bíró nem ítélte meg.

Belföldi sportcselekmények

B) ligába való jutásért

Nagyvárad: Barkochba—Vasas 2:1. A szatmári csapat győzött és bejutott a B) ligába.

Barátságos mérkőzések

Nagyvárad: Makkabea—Haggibor 2:0 (1:0).

A NAC KÖZGYÜLÉSE. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelőtt tartották meg a NAC 29-ik évi rendes közgyűlését. Megválasztották az új tisztikart is: Örökös elnök: dr. Pelle János, elnök dr. Zitzmann Ferenc, ügyvezető elnök: Kovács István, főtitkár: Löwenstein Rezső.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: ELEANOR POWELL; HONOLULU

Müller Lajos S. J. művei:

Müller: Szent bilincsek	55 lei
„ Szeressétek egymást	33 „
„ A kereszt iskolája	90 „
„ A kereszt diadala	144 „
„ Harmatozott egék	130 „
„ Jertek, imádjuk	42 „
„ Legyetek tökéletesek (II. k.)	35 „
„ Ima és hivatás	15 „

KORDA R. T. KIADÁSA

LEGUJABB

Kiosseivanoff bolgár kormányelnök a jugoszláv kormányzó hercegnél

Pál herceg utazást tervez Angliába. — Az egyiptomi külügy-miniszter elutazott Jugoszláviából

Belgrádból jelentik: Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter és Kiosseivanoff bolgár miniszterelnök hétfőn délben újabb megbeszélést folytatott. Délben Pál kormányzóherceg brdói kastélyában fogadta a bolgár miniszterelnököt.

Londonból jelentik: Pál jugoszláv kormányzó-

herceg — mint a Daily Express értesül, — júliusban ellátogat Angliába.

Belgrádból jelentik: Yehia pasa egyiptomi külügyminiszter vasárnap délelőtt gépkocsin Nisbe utazott. Innen hétfőn délben vonaton tovább utazott Athénbe.

Hajnalig tartó tárgyalások Molotovnál

Francia értesülés szerint eredménytelenek a tárgyalások. A francia jobboldal lapja hevesen támadja a szovjetbarát politikát

Moszkvából jelentik: Az angol és francia nagykövet, valamint William Strang angol megbízott vasárnapi tanácskozása Molotovval hajnali 3 óráig tartott. A megbeszéléseket hétfőn délután folytatják. Az angol sajtó úgy véli, hogy a hármas szövetséget elvben már elhatározták, de a Szovjet — régi orosz szokás szerint — az összes elképzelhető kötelezettségeket írásba akarja rögzíteni és a végsőig ki akarja használni a helyzet minden alkudozási előnyét.

Párizsból jelentik: A hétfő reggeli lapok félhivatalos moszkvai jelentést közölnek, mely szerint a vasárnap esti moszkvai tanácskozás is eredménytelenül végződött. Francia hivatalos közlemény szerint lehetséges, hogy a moszkvai tárgyalások még egyhétig, esetleg ennél tovább is eltartanak. Mindez Párizsban és Londonban nagy elkedvetlenedést keltett.

Párizsból jelentik: A Matin újabb támadást intéz a szovjet-barát franciapolitika ellen. Emlékeztet Martins belga kiküldöttnek a szakszervezeti kongresszuson mondott beszédére, melynek során kijelentette, hogy a moszkviták mindig ráütnék

arra a kézre, amelyet baráti szándékkal feljűk nyújtanak. A lap végül gonosz medvékhez hasonlítja a szovjet vezetőket.

A török államelnök nyilatkozott, hogy Törökország hű szövetségese lesz az angol nemzetnek

Londonból jelentik: Izmet Inönü, török államelnök nyilatkozott a Daily Telegraphnak és ez uton üzenetet intézett az angol néphez. A török államelnök hangoztatta, hogy az angol nemzet Törökországban loyális szövetségese talál. A továbbiakban annak a reményének adott kifejezést, hogy Bulgária végül mégis csatlakozik a Balkán-szövetséghez. Kijelentette, hogy Törökország nem akar gyarmatokat, mert azok a multban is túldrágák voltak.

Izmet Inönü ezután elmondotta, hogy a török helpolitika reform előtt áll. A népek nagyobb befolyást kell biztosítani a kormányzati ügyek intézésére. Kezdetben szükség volt az erős kéz politikájára, mert a köztársasági államforma teljes szakítást jelentett a multtal.

Amerikai és francia diplomaták látogatása Danzigban

A danzigi németek vezetője vasárnap két beszédben is kifejezte, hogy a szabadváros vissza akar térni a birodalomba

Varsóból jelentik: Amerika varsói nagykövete és a varsói francia nagykövetség titkára látogatást tett Danzigban, ahol hosszasan tanácskoztak a danzigi lengyel biztossal.

Danzigból jelentik: Forster danzigi körzetvezető vasárnap két beszédet mondott a szabadállam és Lengyelország viszályáról. Mindkét beszédében leszögezte, hogy Danzig vissza akar térni a birodalomba, mert így kívánja a danzigiak vére és szíve. A továbbiakban tiltakozott az ellen, hogy Lengyelország hadianyaggyárat tartson Danzig szabadállam területén, majd hangoztatta, hogy Danzigot nem lehet megrohanni.

Az angol újságfejedelem nem hiszi, hogy Danzig miatt háború lehessen

Londonból jelentik: Lord Rothermere, a legnagyobb angol újságkiadó vállalat vezetője nyilatkozott a Havas-ügynökségnek. Fejtegetései szerint nem hiszi, hogy Danzig miatt háború lehessen. Nincs az a határvíta, — úgy mond — amelyet ne lehetne jóindulattal, békés úton rendezni.

Kijelentette ezután, hogy minden másként lett volna, hogy az Egyesült Államok belépett volna a Népszövetségbe. Az angol és francia

haderő azonban ma már olyan kifejlődést tudott elérni, hogy ez a két ország kezébe veheti a kezdeményezést a békitő politika terén.

A lengyel lakosság elrejté az ezüstpénzt

Varsóból jelentik: A lengyel lakosság gyűjti és halmozza az ezüstpénzt, ami nagy fenakadást idéz elő a kereskedelmi életben. A lengyel nemzeti bank forgalomba hozta ezüsttartálékát, de csakhamar ez is eltűnt és azt hiszik, hogy a bank kénytelen lesz a forgalom lebonyolítására olyan váltópénzt kibocsátani, amiben nincs ezüsttartalom.

A szlovákok területeket követelnek vissza Lengyelországtól

Pozsonyból jelentik: A szlovák kormány bizottságot küldött ki a lengyel-szlovák határ megállapítására. A szlovákok Sziklaszorosot, Fenyveszorosot, Cierce községet, valamint a csacezwardevi vasútvonalat visszakövetelik.

Eden és Churchill örökös miniszterjelöltsége

Londonból jelentik: Legújabb hírek szerint Eden és Churchill csak háború esetén lesz az angol kormány tagja. Lehetséges ugyan, hogy a közeljövőben átalakul a kormány, de más formában, mintahogyan eddig tervezték.

Nagy vasúti szerencsétlenség Milano közelében

Milánóból jelentik: A város közelében lévő Sandrio mellett súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Eddig négy halottat találtak meg. Valószínű, hogy sok sebesült is van.

Elkészült a Romániai Magyar Népkegyesség szervezeti szabályzata

A népközegegyesség központi gazdasági szakosztálya is szervezkedő gyűlést tartott

Kolozsvár. Saját tud. Vasárnap értekezletet tartott a Romániai Magyar Népkegyesség szervező bizottsága, melyen egyes vidéki tagozatok küldöttei is jelen voltak. Az értekezletről a népközegegyesség irodája jelentést is adott ki. A népközegegyesség elnökének felkérésére dr. Tusa Gábor, a Népkegyesség jogi tanácsadója ismertette a szervezeti szabályzat tervezetét, amelynek kidolgozásában Tusa Gáboron kívül Kolumbán József dr. és Soós István dr. parlamenti képviselő is résztvett. Több hozzászólás után az előterjesztett tervezet bizonyos módosításokkal elfogadták és kimondták, hogy ezzel a szabályzat érvénybe is lépett. A szabályzat ügyviteli részletei kidolgozásával külön bizottságot bízta meg, mely a szabályzat életbeléptetéséhez szükséges további teendőket is eljára. A központi iroda jelentése hangeuloyza, hogy most már a meglévő szervezeti szabályzat értelmében Románia minden magyar lakossága városában és községében haladéktalanul meg kell alakítani a Népkegyesség helyi szervezeit.

Vasárnap este kilenc órai kezdettel a Magyar Népkegyesség gazdasági szakosztálya is ülést tartott dr. Szász Pál szenátor elnökele alatt. Az ülésen résztvett a Népkegyesség elnökegegy, valamint a szakosztály vidéki tagjai is. Szász Pál dr. elnöki megnyitójában közölte, hogy a gazdasági szakosztály szövetkezeti alosztályának vezetésével gróf Haller Istvánt bízták meg, titkára Horváth József szövetkezeti tisztviselő lett. Egyben bejelentette az elnök, hogy Demeter Bélát titkári teendőkkel bízzák meg a vezetésében.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

2 szobás, fürdőszobás, kertés lakás, Nagyvárad, Ciordas-u. 46. sz.

Kétszobás,

újonnan festett és mázolt utcai lakás azonnalra kiadó. Vajna, N.-Várad, Holban-u. 22.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Eladó

egy jó karban levő nagy ósnak. Nagyvárad, Str. Saguna 7.

Komplett

hálószoba, alutazás miatt sürgősen eladó. Nagyvárad, Str. Tichindeal 13.

Befözni való

kajszin barack, fáról szedve, 1 kg 12 lei. Nagyvárad, Tache Ioanescu-utca 24.

Eladó

fűszerüzletberendezés. Nagyvárad, Cal. Victoriei 43.

Aki

magánháza, bérházat, üzletet vagy bármilyen ingatlant eladni, venni akar, keresse fel a Popovics irodát. Nagyvárad, Vlahuti-u. 6.

Eladó

a város legszebb, legjobban megépített monumentális uriháza, kétszer 4-4 szobás hallos, öszskomfortos gyönyörű utcai lakással. Beépített terület 500 m² egész épület alatt nagyszerű pinca. Külön autóbéjártat. Ritka alkalmi vétel, ára 850.000 lei. Kortemáros László ingatlanirodája, Nagyvárad, Pasteur-utca 13. Telefon 20-85.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Allást kezes

szavanként 1 lei

Nevelőnőnek

menne urilány. Nagy Éva, Aiud-Nagyenyed, Str. Vánatorilor 2.

Ingatlan

óvadékkal rendelkező, föltétlen megbízható intelligens leány elmenne pénztárosnőnek, gazdaságba felügyelőnőnek vagy bármilyen bizalmi állásba, esetleg gyermek mellő vagy magános urinőhöz szerény igényvel, de ahol mint családtagot tekintenek. Más városba, vidékre vagy tanyára is megy. Cim: özv. Kovács Dezőné, Nagyvárad, Str. Lebedei 2.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körírógéppén, Nagyvárad, Károly király-ut. 5 szám.

CENZURAT